

Yttrande över remiss från Miljö- och energidepartementet angående Naturvårdsverkets skrivelse Uppdrag att se över och föreslå ändringar i reglerna om landsbygdsutveckling i strandnära läge (M2017/02054/Nm)

Sammanfattning

Sveriges lantbruksuniversitet, SLU, håller med om förslagen att nuvarande ordning med LIS-reglernas koppling till översiktsplaneringen bibehålls och att regelverket inte ändras på ett sätt så att LIS-områden, istället för geografiskt angivna områden, definieras genom kriterier i översiktsplanen.

Avseende regeringskansliets fråga om förslag att utöka möjligheterna att bygga permanentbostäder för landsbygdsutveckling i strandnära lägen vill SLU påminna om utvärderingen miljö kvalitetsmålen *Levande sjöar och vattendrag* och *Hav i balans samt levande kust och skärgård*. Indikatorn ”Strandnära byggande” indikerar att bebyggelse i strandnära lägen inte visar några tecken på att minska. Man konstaterar att ”för att kunna bevara biologisk mångfald och förutsättningar för friluftsliv och därmed nå miljömålet, är det viktigt att nybyggnationen längs Sveriges stränder upphör”. SLU anser det därför olämpligt att ytterligare utöka möjligheten att bygga permanentbostäder inom strandskyddsområden.

För att leva upp till ambitionen att, bland annat genom grön infrastruktur, vidmakthålla ekosystemens förmåga att leverera viktiga ekosystemtjänster så behöver också större hänsyn tas till de områden som naturligt översvämmas i anslutning till sjöar, vattendrag och kustmiljöer. Ett utökat byggande i strandnära lägen riskerar att försvåra detta.

Generella synpunkter

Att naturvärden identifieras är nödvändigt för att kunna förutsäga eventuell potentiell negativ påverkan som motverkar strandskyddets syften. I ÖP redovisas områden viktiga utifrån naturvärdessynpunkt och det är därför en fördel om även LIS redovisas i ÖP för att strandskyddet ska kunna beaktas. Dock kan kunskapsläget för naturvärden variera från kommun till kommun och det är viktigt att ta hänsyn till på vilket underlag man grundar bedömningen på, något som tas upp i remissen (s. 16). Fokus bör inte bara ligga på att peka ut LIS-områden utan att även undersöka och öka kunskapen var det finns höga naturvärden för att identifiera var det kan finnas motstående intressen. Det är viktigt att strandskyddets syften tillgodoses och att dispenser ges restriktivt. Eventuella negativa effekter som kan uppstå om man inte har ett helhetsgrepp behöver beaktas.

Det är även viktigt att väga in andra värden och intressen som grön infrastruktur, ekosystemtjänster, art- och habitatdirektivet, vattendirektivet, översvämningdirektivet och konsekvenser av klimatförändringar. Flera av dessa intressen har redan inkluderats i ÖP på vissa håll och kan i så fall bidra till uppfyllande av strandskyddets syften.

Olika typer av strandmiljöer förekommande i olika grad över landet och är olika viktiga och känsliga beroende på vilka strukturer, funktioner och livsmiljöer som finns. Risken för att strandtyper som är av intresse för byggande sammanfaller med de som är av intresse för friluftsliv och/eller biologisk mångfald är stor, särskilt där det tidigare finns en hög grad av exploatering. Det är därför svårt att se att olika typer av strandmiljöer kan vara utbytbara och vissa typer av stränder är mer hotade och sårbara än andra.

I och med ett förändrat klimat med både förändrade vattenstånd och flöden är det angeläget att inte exploatering sker på platser som behövs för att motverka negativa climateffekter. Det behövs ett helhetsgrepp där ovanstående behöver för att också mål enligt vattendirektivet och art- och habitatdirektivet ska kunna nås.

Specifika synpunkter

SLU har inga synpunkter på själva formuleringen till förslag till eller ändring av 7 kap. 18 d§ MB eller 7 kap. 18 e§ MB.

Beslut om detta yttrande har på rektors uppdrag fattats av dekan Torleif Härd vid fakulteten för naturresurser och jordbruksvetenskap efter föredragning av remisskoordinator Fredrika von Sydow. Innehållet har utarbetats av naturtypsansvarig för sjöar och vattendrag Eddie von Wachenfeldt och programchef Lena Tranvik vid Artdatabanken.

Torleif Härd

Fredrika von Sydow